

TURINYS

P.

BENDROSIOS SĄLYGOS	
1. Draudimo sutarties sąvokos	1
2. Draudimo apsaugos galiojimas	2
3. Draudėjo pareiga atskleisti informaciją	2
4. Draudimo įmoka ir mokėjimo tvarka	2
5. Draudimo sutarčių sudarymas galiniais telekomunikacijų įrenginiais	2
6. Draudimo sutarties pasibaigimas ir pakeitimas	2
7. Bendrosios išlygos	3
8. Draudėjo pareigos, įvykus galimai draudžiamajam įvykiui	3
9. Draudimo išmoka	3
10. Ginčų sprendimo tvarka	3
11. Asmens duomenų valdymas	3
12. Subrogacija ir regresinio reikalavimo teisė	3
13. Konfidencialumas	3
14. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perdavimo kitam draudikams tvarka	3
15. Informacijos teikimo tvarka	4
16. Kitos sąlygos	4
SPECIALIOSIOS SĄLYGOS	
1. PAAIŠKINIMAI DĖL TAISYKLĖSE VARTOJAMŲ SĄVOKŲ	4
2. Draudimo objektas ir draudžiamieji įvykiai	5
3. Nedraudžiamieji įvykiai	6
4. Draudimo suma, draudimo įmoka, išskaita	6
5. Draudimo suma vienam įvykiui, išskaita	6
6. Draudimo sutarties sudarymas, jos galiojimas	7
7. Draudimo sutarties pakeitimas ir nutraukimas	7
8. Šalių teisės ir pareigos	7
9. Šalių bendradarbiavimas įvykus draudžiamajam įvykiui	8
10. Žala ir jos nustatymo tvarka	9
11. Draudimo išmokų išmokėjimo tvarka ir sąlygos	9
12. Atvejai, kai išmokėti draudimo išmoką atsisakoma arba jos dydis yra sumažinamas	9
13. Ginčų sprendimo tvarka	10

BENDROSIOS SĄLYGOS

1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS

- 1.1. **Draudikas** – „BTA Insurance Company“ SE, atstovaujama filialo Lietuvoje, toliau vadinama BTA.
- 1.2. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į BTA dėl draudimo sutarties sudarymo, arba kuriam BTA pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su BTA savo ar kitų asmenų naudai.
  - 1.2.1. Su Draudėju ir/ar Apdraustuoju susiję asmenys, taip pat privalantys vykdyti pareigas, nustatytas Draudėjui:
    - a) asmenys, kurie kartu gyvena su Draudėju arba Apdraustuoju;
    - b) asmenys, kurie yra atsakingi už draudimo objektą pagal susitarimą su Draudėju ar Apdraustuoju;
    - c) asmenys, kurie turi draudimo interesą kartu su Draudėju ar Apdraustuoju, arba kiti asmenys, nurodyti draudimo sutartyje;
    - d) asmenys, susiję su Draudėju ar Apdraustuoju darbo, paslaugų teikimo ar kitokiais teisiniais santykiais, bei turi pareigą veikti sutinkamai su saugumo reikalavimais.
- 1.3. **Apdraustasis** – asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami:
  - a) turto draudimo atveju – pagal draudimo sutartį, apdrausto turto savininkas arba raštiškai sutartyje nurodytas asmuo;
  - b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, kurio turiniai interesai, atsirandantys iš civilinės atsakomybės, yra draudžiami;
  - c) asmenų draudimo atveju – fizinis asmuo, nurodytas draudimo sutartyje, kurio sveikata, gyvybė ar fizinė būklė yra apdrausta draudimo sutartimi.
- 1.4. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir Apdraustojų paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.5. **Trečioji šalis** – civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, patyręs nuostolių, dėl Draudėjo ar /ir Apdraustojų veiksmų ar neveikimo, ir kuris turi teisę į draudimo išmoką sutinkamai su draudimo sutarties sąlygomis.
- 1.6. **Draudimo sutarties šalys** – Draudėjas ir BTA.
- 1.7. **Draudimo objektas** – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.
- 1.8. **Prašymas sudaryti draudimo sutartį** – BTA nustatytos formos dokumentas, kuriame Draudėjas pateikia reikalingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti. Prašymas gali būti nepateikiamas, jeigu draudėjas suteikia BTA informaciją, kurią BTA laiko pakankama draudimo rizikai įvertinti. Prašymo sudaryti draudimo sutartį priėmimas, neįpareigoja BTA sudaryti draudimo sutarties.
- 1.9. **Draudimo sutartis** – susitarimas tarp BTA ir Draudėjo, pagal kurį Draudėjas įsipareigoja sumokėti draudimo sutartyje nustatytais terminais sutarto dydžio draudimo įmoką, vykdyti kitas draudimo sutartyje įtvirtintas pareigas, o BTA įsipareigoja mokėti draudimo išmoką asmeniui, nurodytam draudimo sutartyje, įvykus draudžiamajam įvykiui, sutinkamai su draudimo sutarties nuostatomis.
- 1.10. **Draudimo sutarties liudijimas (polisas)** – dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą bei apimantis draudimo sutarties sąlygas, dėl kurių BTA ir Draudėjas susitarė.
- 1.11. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka.
- 1.12. **Nevisiškas draudimas** – atvejai, kai nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA išmoka išmokos dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 1.13. **Draudimas, viršijantis draudimo vertę** – atvejai, kai draudimo suma viršija draudimo vertę draudimo sutarties sudarymo dieną. Tokiu atveju draudimo išmoka išmokama neviršijant patirtų nuostolių.
- 1.14. **Dvigubas draudimas** – atvejai, kai Draudėjas sudaro kelias draudimo sutartis dėl tų pačių draudimo rizikų keliose draudimo bendrovėse. Tokiu atveju, Draudėjas privalo raštu pranešti BTA apie sudarytą kitą draudimo sutartį bei nurodyti draudimo sumą ir kitas sutarties sąlygas. Priešingu atveju, Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, įgyja teisę susigrąžinti atitinkamą draudimo išmokos dalį.

- 1.15. **Papildomas draudimas** – atvejais, kai yra apdrausta tik dalis turto vertės ar draudimo rizikos. Tokiu atveju draudėjas turi teisę sudaryti papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo bendrove. Šiuo atveju draudimo suma pagal kelias draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.
- 1.16. **Išskaita** – draudimo išmokos dalis, įtvirtinta draudimo sutartyje, kurios BTA neatlygina. Išskaita apibrėžiama konkrečia pinigų suma ir/arba procentine nuostolio išraiška, jeigu draudimo liudijime nėra nurodyta kitaip. Jeigu draudimo sutartyje yra įtvirtinta kelių rūšių išskaitos tai pačiai rizikai, tai visuomet taikoma viena, didesnė iš jų.
- 1.17. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis privalo mokėti BTA už draudimo apsaugą.
- 1.18. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.19. **Nedraudžiamasis įvykis** – atvejis, kai BTA draudimo išmokos nemoka.
- 1.20. **Draudimo rizika** – įvykio, kurio atsitikimas ateityje yra įmanomas ir kuris nepriklauso nuo Draudėjo ir/ar Apdraustojo valios, tikimybė.
- 1.21. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, išmokama įvykus draudžiamajam įvykiui arba suteiktos paslaugos, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.
- 1.22. **Rašytinis dokumentas:**

- a) surašytas raštu ir apimantis visus būtinus rekvizitus, įskaitant parašą, atitinkantį galiojančius Lietuvos Respublikoje teisės aktus;
- b) perduotas telegrafinio, faksimilinio ryšio ar kitokiais telekomunikacijų galimais įrenginiais, jeigu yra užtikrinta teksto apsauga ir galima identifikuoti parašą, įskaitant ir elektroninį laišką.

2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS

- 2.1. Draudimo laikotarpis yra laiko tarpas, kai galioja draudimo apsauga.
- 2.2. Draudimo apsauga įsigalioja draudimo sutartyje nurodytą dieną 00:00, bet ne anksčiau nei sumokama draudimo įmoka arba pirmą jos dalis, jeigu:
- 2.2.1. draudimo įmokos arba pirmos jos dalies mokėjimo data yra nenurodyta draudimo sutartyje;
- 2.2.2. draudimo laikotarpio pradžia sutampa su draudimo įmokos ar pirmos jos dalies sumokėjimo diena;
- 2.2.3. draudimo įmokos arba pirmos jos dalies sumokėjimo terminas yra ankstesnis nei draudimo laikotarpio pradžia.
- 2.3. Tais atvejais, kai draudimo apsaugos įsigaliojimas yra susiejamas su draudimo įmokos arba jos pirmos dalies sumokėjimu, draudimo apsauga įsigalioja kitą dieną 00:00 valandų po pinigų gavimo dienos, bet ne anksčiau nei nurodyta draudimo sutartyje.
- 2.4. Draudimo išmoka, įvykus draudžiamajam įvykiui iki draudimo apsaugos įsigaliojimo, nemokama.
- 2.5. Jeigu draudimo sutartyje numatyta, kad draudimo įmoka turi būti sumokėta po pirmos draudimo laikotarpio pradžios dienos, tai draudimo apsauga įsigalioja pirmą draudimo laikotarpio pradžios dieną 00:00.
- 2.6. Draudimo sutartis galioja iki draudimo laikotarpio, numatyto draudimo sutartyje, paskutinės dienos 24:00, jeigu draudimo sutartis dėl kitų priežasčių nesibaigia anksčiau.

3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ

- 3.1. Prieš pasirašydamas draudimo sutartį, Draudėjas įsipareigoja pateikti BTA teisingą bei išsamią informaciją, kurios prašo BTA, ir kuri yra susijusi su draudimo objektu bei yra būtina, siekiant įvertinti draudimo riziką.
- Jeigu draudėjas tyčia neatskleidžia informacijos, kuri yra būtina įvertinti draudimo riziką, arba tyčia pateikia klaidingą ar neišsamią informaciją, BTA turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia. Tokiu atveju BTA draudimo įmokos negrąžina.
- 3.2. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Draudėjas privalo raštu nedelsiant pranešti apie visus pasikeitimus draudimo laikotarpio galiojimo metu, dėl kurių gali padidėti draudimo rizika. Pasikeitimai, apie kuriuos būtina pranešti, yra:
- a) reikšmingi pasikeitimai, susiję su draudimo objektu;
- b) būdų, kuriais naudojamas draudimo objektas, pasikeitimai.
- c) kitos reikšmingos aplinkybės, dėl kurių draudimo rizika padidėja.
- 3.3. Jeigu informacija, pateikta BTA apie draudimo objektą ir apdraustas rizikas, pasikeičia, ir dėl to padidėja draudimo rizika, taip pat, kai BTA yra suklaidinama dėl nereikšmingo Draudėjo suklydimo, BTA turi teisę per vieną mėnesį nuo sužinojimo dienos pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutarties sąlygas, įskaitant draudimo įmokos dydį.
- Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų, arba neatsako BTA per 1 (vieną) mėnesį nuo pranešimo apie siūlomas naujas sąlygas išsiuntimo dienos, BTA turi teisę nutraukti draudimo sutartį suėjus šiam sakinyje nurodytam terminui be atskiro pranešimo.
- Jeigu BTA įrodo, kad žinodama apie padidėjusią riziką nebūtų sudariusi draudimo sutarties, BTA per 2 (du) mėnesius nuo sužinojimo apie padidėjusią riziką, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 3.4. Draudėjo pareigos atskleisti informaciją pažeidimas sukelia ir kitas teises pasekmes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA

- 4.1. Draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką BTA, nustatyto dydžio bei nustatytais terminais, kaip numatyta draudimo sutartyje.
- 4.2. Draudimo įmoka yra laikoma sumokėta:
- 4.2.1. jeigu draudimo įmoka mokama pavedimu – nuo pinigų sumos gavimo į BTA ar įgaliojoto draudimo tarpininko banko sąskaitą;
- 4.2.2. jeigu draudimo įmoka mokama kitais mokėjimo būdais – nuo datos, nurodytos konkrečiame pinigų sumokėjimo faktą patvirtinančiame dokumente. Mokėjimo būdų sąrašą rasite apsilankę mūsų interneto svetainėje www.bta.lt, arba paskambinę telefonu (8 5) 2600 600;
- 4.3. Jeigu Draudėjas nesumoka draudimo įmokos draudimo sutartyje nustatytu laiku, Draudėjas moka BTA 0,02 % delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną. BTA netaikys aukščiau minėtų delspinigių atvejais, kai:
- a) draudimo įmoka mokama vienu mokėjimu;
- b) draudimo įmoka mokama dalimis – už pirmą mokėjimą.
- 4.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, – tokiu atveju draudimo sutartis neįsigalioja ir yra anuliuojama be atskiro draudimo pranešimo praėjus 30 dienų po įmokos mokėjimo termino), BTA privalo sutartyje numatyti rašytiniu dokumentu informuoti, kad per 30 dienų nuo rašytinio dokumento išsiuntimo dienos draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo sutartis pasibaigs.

5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS

- 5.1. Draudėjas ir BTA gali sudaryti draudimo sutartį naudodami galinius telekomunikacijų įrenginius. Draudimo sutartys, sudarytomis tarp Draudėjo ir BTA paštu, internetu, elektroniniu paštu, telefonu ir kitomis informacijos apsiųtimo priemonėmis, bus laikomos tinkamai sudarytomis bei įpareigojančiomis.
- 5.2. Jeigu draudimo sutartis yra sudaryta naudojant galinius telekomunikacijų įrenginius:
- a) draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po visos draudimo įmokos ar pirmos jos dalies, nustatytos BTA, sumokėjimo;
- b) sumokėdamas draudimo įmoką, Draudėjas patvirtina, kad sutinka su visomis draudimo sutarties sąlygomis;
- c) rašytinio draudimo sutarties liudijimo (poliso) nebuvimas neįtakoja draudimo sutarties galiojimo;
- d) Draudėjo reikalavimu BTA privalo Draudėjui pateikti draudimo sutarties liudijimą (polisą) per 5 (penkis) darbo dienas.

6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKEITIMAS

- 6.1. Draudimo sutartis baigiasi paskutinę draudimo laikotarpio dieną 24:00, jeigu Draudėjas ir BTA nesusitarė kitaip.
- 6.2. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet kuriuo metu, prieš 15 dienų raštu apie tai informuodamas BTA. Tokiu atveju, draudimo sutartis bus laikoma nutraukta dieną, nurodytą pranešime, bet ne anksčiau negu 15 (penkioliktą) dieną, po to kai buvo gautas pranešimas apie nutraukimą. Tokiu atveju:
- 6.2.1. jeigu draudimo išmoka nebuvo išmokėta ar pretenzijų nebuvo pareikšta per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina Draudėjui dalį draudimo įmokos, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

6.2.2. jeigu buvo išmokėta ir/ar rezervuota draudimo išmoka ar buvo pareikšta pretenzijų per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina dalį draudimo įmokos, kuri yra lygi nepanaudotos draudimo įmokos dalies už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir išmokėtos draudimo išmokos skirtumui, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

6.3. Draudimo sutarties sąlygos gali būti papildytos ar pakeistos tik rašytiniu BTA ir Draudėjo susitarimu.

6.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta ir kitais pagrindais, įtvirtintais LR draudimo teisės aktuose, reglamentuojančiuose draudimo sutartinius teisinius santykius.

7. BENDROSIOS IŠLYGOS

7.1. Jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, BTA nemoka draudimo išmokos dėl:

7.1.1. teroristinių veiksmy (veiksmai, pasireiškiantys jėgos ar smurto naudojimu arba grasinimais panaudoti šiuos veiksmus bet kokios trečiosios šalies, kuri veikia atskirai ar organizuotai su kokia nors organizacija ar vyriausybe, ar jų naudai, kurie atliekami dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių priešasčių ir kurios ketinimai yra pastatyti vyriausybę ar visuomenę ar jos dalį į pavojų); nuostoliai, atsiradę dėl prevencinių veiksmy prieš teroristinius veiksmus taip pat nėra atlyginami.

7.1.2. karo, invazijos, priešišky užsienio valstybės veiksmy, karinių ar joms prilyginamų operacijų, tokių kaip pilietinio karo (paskelbus ar nepaskelbus karo), riaušių, streiko, sukilimo, maišto, revoliucijos, karo padėties, marodieravimo, vandalizmo, sabotažo; streiko, lokauto, viešosios tvarkos sutrikdymų, kurie prilygtų perversmui ar riaušėm, nuosavybės konfiskavimo, nacionalizacijos, jeigu tai yra sukelta ar sankcionuota valstybės valdžios, nepriklausomai nuo to, teisėtai ar ne; kitos politinės rizikos bei visi kiti nuostoliai ar išlaidos, patirtos tiesiogiai ar netiesiogiai dėl tokių veiksmy prevencijos, taip pat nėra atlyginamos;

7.1.3. tiesioginio ar netiesioginio branduolinio sprogdimo, branduolinės energijos ar radioaktyvių preparatų poveikio, tiesioginio ar netiesioginio radioaktyvaus užterštumo;

7.1.4. kitų aplinkybių, kurios pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, laikomos nenugalima jėga (force majeure);

7.1.5. tyčinių Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo veiksmy.

8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ĮVYKUS GALIMAI DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

8.1. Tam, kad Draudėjas ar Apdraustasis įgytų teisę gauti draudimo išmoką įvykus galimai draudžiamajam įvykiui, jis privalo:

8.1.1. nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (jeigu šių taisyklių specialiosiose sąlygose nenurodyta kitaip) informuoti BTA apie įvykusį galimai draudžiamąjį įvykį šių taisyklių specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka. Jeigu Draudėjas ar Apdraustasis informuoja BTA apie galimai draudžiamąjį įvykį pavėluotai, Draudėjas ar Apdraustasis privalo įrodyti, kad nebuvo įmanoma informuoti laiku;

8.1.2. nedelsiant informuoti kompetentingas tarnybas (pvz. gydymo įstaigą, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamentą, policiją, avarines tarnybas ir pan.);

8.1.3. vykdyti visus BTA duotus nurodymus bei imtis visų priemonių, siekiant sumažinti žalą ir užkirsti kelią jos atsiradimui ar jos padidėjimui;

8.1.4. sudaryti BTA galimybę apžiūrėti galimai draudžiamąjį įvykio vietą, atlikti tyrimą bei apklausti liudytojus taip, kad BTA galėtų nustatyti nuostolio priežastis ir dydį;

8.1.5. pateikti visą informaciją ir dokumentus, kurių prašo BTA, įskaitant ir komercines paslaptis, jeigu jos Draudėjui ar Apdraustajam yra žinomos, tam, kad BTA galėtų nustatyti galimai draudžiamąjį įvykio priežastis ir žalos dydį;

8.1.6. esant galimybei išlaikyti įvykio vietą nepalietę, kol atvyks BTA atstovas, jeigu BTA nedavė kitų nurodymų. Šis punktas netaikomas kiek yra būtina įvykdyti šių taisyklių 8.1.3. punkto reikalavimus;

8.2. Jeigu Draudėjas ar Naudos gavėjas tyčia ar dėl didelio neatsargumo nevykdo Taisyklėse nurodytų pareigų, BTA turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti.

9. DRAUDIMO IŠMOKA

9.1. Draudimo išmoka privalo būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.

9.2. Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir BTA nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo prašymu BTA privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jeigu tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

9.3. Jeigu BTA uždelsia išmokėti draudimo išmoką dėl savo kaltės, BTA moka 0,02% delspinigius nuo mokėtinos draudimo išmokos sumos už kiekvieną uždelsimą dieną.

9.4. Mokant draudimo išmoką, įskaitomos visos draudimo įmokos (už einamuosius draudimo metus), kurių mokėjimo terminas suėjęs draudimo išmokos mokėjimo dienai. Esant Draudėjo sutikimui, gali būti įskaitomos įmokos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs. Tais atvejais, kai dėl draudžiamąjį įvykio draudimo objektas žūsta, sunaikinamas arba prarandamas, mokant draudimo išmoką išskaičiuojamos visos pagal sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.

10. GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

10.1. Visi ginčai, kilę tarp draudimo sutarties šalių, sprendžiami derybų būdu. Jeigu taikus susitarimas nepasiekiamas, visi ginčai, kylantys iš draudimo sutarties ir susiję su draudimo sutarties pažeidimu, nutraukimu ar negaliojimu, sprendžiami LR teisme sutinkamai su Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teismuose pagal BTA filialo Lietuvoje buveinės adresą.

11. ASMENS DUOMENŲ VALDYMAS

11.1. Sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir/ar Apdraustasis išreiškia savo sutikimą, kad BTA kaip duomenų valdytojas tvarkytų Draudėjo asmens duomenis (išskyrus Ypatingus asmens duomenis) sutinkamai su Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis, kiek tai yra reikalinga rizikos įvertinimui, mokumui bei įsiskolinimui valdyti, taip pat tiesioginės rinkodaros ir statistikos tikslais. Draudėjas ir/ar Apdraustasis sutinka, kad BTA teiktų skolininkų duomenis, taip pat ir asmens kodą, duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų duomenų rinkmenas. Be to, Draudėjas sutinka, kad BTA gautų informaciją iš duomenų valdytojų, tvarkančių asmens duomenis, jeigu tokia informacija BTA yra reikalinga, įgyvendinat aukščiau šiame straipsnyje nurodytus tikslus bei nepažeidžiant Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų. BTA privalo tvarkyti asmens duomenis teisėtai, sąžiningai bei tiksliai, ir imtis priemonių, užtikrinančių duomenų saugumą. Už Asmens duomenų apsaugos teisinės apsaugos įstatymo pažeidimus BTA atsako sutinkamai su LR teisės aktais.

12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ

12.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (subrogacija arba regresinio reikalavimo teisė). Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti visą BTA prašomą informaciją, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendinti jam perėjusį reikalavimo teisę.

13. KONFIDENCIALUMAS

13.1. Šalys įsipareigoja neatskleisti konfidencialios informacijos, gautos draudimo sutartinių ar ikisutartinių teisinių santykių pagrindu, tretiesiems asmenims, taip pat nenaudoti šios informacijos tokiu būdu, kuris pažeistų kitos draudimo sutarties šalies interesus. BTA turi teisę pateikti visą reikalingą informaciją nepriklausomiems ekspertams bei perdraudikams, gautą draudimo sutartinių ar ikisutartinių santykių pagrindu, taip pat saugoti ją BTA duomenų bazėse. Ši pareiga netaikoma, kuomet šalys, sutinkamai su LR teisės aktų reikalavimais, privalo pateikti informaciją kompetentingoms valstybės institucijoms.

14. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMO KITAM DRAUDIKAMS TVARKA

14.1. BTA turi teisę perduoti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems Draudikams teisės aktų nustatyta tvarka.

14.2. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Tokiu atveju Draudėjui grąžinamos jo sumokėtos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

15. INFORMACIJOS TEIKIMO TVARKA

15.1. Bet koks pranešimas, kurį Draudėjas ar BTA privalo perduoti vienas kitam, turi būti atliktas šiose taisyklėse nurodytais terminais vienu iš žemiau nurodytų būdų:

15.1.1. įteikiant Draudėjui, draudimo polise ar kituose rašytiniuose dokumentuose nurodytais adresais ar šalių pranešimuose apie buveinių adresų pasikeitimas;

15.1.2. išsiunčiant registruotąjį pašto korespondencijos siuntą;

15.1.3. elektroniniu paštu, kai šalys yra numačiusios šį pranešimo būdą sutartyje, arba konkludentiniais veiksmais išreiškia sutikimą keistis informaciją šiuo būdu;

15.1.4. faksu.

16. KITOS SĄLYGOS

16.1. Jeigu Draudėjas pasirašydamas draudimo sutartį nenurodė kitaip, Draudėjas išreiškia sutikimą, kad BTA siųstų jam draudimo pasiūlymus:

a) pratęsti jau sudarytas draudimo sutartis;

b) sudaryti kitas draudimo sutartis, nepriklausomai nuo draudimo rūšies.

16.2. Sutartinams draudimo teisiniams santykiams taikomi LR Teisės aktai.

16.3. Draudimo sutartis sudaroma šių bendrųjų sąlygų ir specialiųjų sąlygų pagrindu. Jeigu specialiosios ir/ar individualios draudimo sąlygos, nurodytos sutartyje (draudimo liudijime) ir šiose bendrosiose sąlygose skiriasi, pirmenybė teikiama specialiosioms ir/ar individualioms draudimo sąlygoms.

16.4. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas bei kiti asmenys, kurie draudimo sutarties pagrindu įgyja teisių, turi laikytis šiose Taisyklėse įtvirtintų pareigų.

16.5. Šios Taisyklės įsigalioja nuo patvirtinimo BTA valdyboje dienos, jeigu BTA valdyba nėra nurodžiusi kitos Taisyklių įsigaliojimo dienos.

16.6. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp kalbų, lietuviškas tekstas turi pirmenybę.

16.7. Šios taisyklės skelbiamos BTA interneto tinklalapyje adresu <http://www.bta.lt>.

Vartotojų ginčus su draudiku pagal kompetenciją nagrinėja Lietuvos banko Priežiūros tarnyba, Žirmūnų g. 151, LT-09128 Vilnius, interneto svetainė: www.lb.lt

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

1. PAAIŠKINIMAI DĖL TAISYKLĖSE VARTOJAMŲ SĄVOKŲ

Draudimo sutartis	Skraidymo aparatų savanoriško draudimo sutartis, sudaryta tarp BTA ir Draudėjo šių taisyklių pagrindu. Sutarties sudarymo faktą patvirtina draudimo liudijimas (polisas). Šalių susitarimai, priedai, pakeitimai yra neatskiriama skraidymo aparatų savanoriško draudimo sutarties dalys.
Draudėjas	Lietuvos arba užsienio šalių juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie yra skraidymo aparatų savininkai ir/ar naudotojai ar operatoriai, sudarantys sutartis su BTA, siekiant atlyginti žalą, padarytą apdraustam skraidymo aparatui.
Skraidymo aparatas	Skraidymo aparatais yra laikomi keleiviniai ir transportiniai lėktuvai, sraigtasparniai, specialios paskirties skraidymo aparatai, o taip pat sklandytuvai, deltaplanai, dirizabliai bei oro balionai. Šiose Taisyklėse visų rūšių orlaiviai yra vadinami skraidymo aparatais (toliau vadinama – SA).
Avarija	Įvykis, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas apdraustas SA.
Stichinė nelaimė, gaisras	SA sugadinimas ar sunaikinimas dėl stichinių nelaimių (potvynis, audra, kruša, žaibo trenkimas, žemės drebėjimas), įvairių objektų užkritis, gaisras ir sproginimas.
Incidentas	Tai bet koks įvykis arba vieno įvykio sukelta įvykių serija.
Blokas, agregatas	Tai SA dalis arba detalių sistema (įskaitant posistemas), kurioms yra nustatytas kapitalinis naudojimo ar tarpremontinis tarnavimo terminas – tiek pavieniui, tiek ir visumai. SA variklis yra laikomas vienu bloku arba agregatu, net jeigu jo detalės ir nuimamos remontui ar pakeitimui.
Kapitalinis naudojimo ar tarpremontinis tarnavimo terminas	Tai naudojimo arba išdirbio terminas ir/ar kalendorinis terminas, kuris yra apibrėžtas eksploatacijos dokumentuose su nurodymu, kada reikalingas atitinkamo bloko/agregato remontas arba pakeitimas.
Kapitalinio remonto ar remonto vertė	Tai darbų ir medžiagų vertė, kurios turi būti arba bus panaudotos, vykdant remontą ar pakeitimą (jei tai būtina), baigiantis kapitalinio tarnavimo terminui arba vykdant neplaninį apgadinti bloko/agregato remontą.
Avarinis SA remontas	Tai neplaninis remontas, kuris pravedamas siekiant atstatyti SA agregato arba SA sudėtinių dalių funkcionavimą po išorinio poveikio (įvykio, normatyvinėje–techninėje dokumentacijoje nepriskiriamo prie normalių eksploatacijos sąlygų) sukeltų apgadinių.
Privatūs skrydžiai savo malonumui	Tai skrydžiai privačiais ir pasilinksminimo tikslais – bet ne SA panaudojimas bet kokiais verslo arba profesionaliais tikslais, o taip pat už mokėstį arba pagal nuomą.
Verslo skrydžiai	Reiškia tokio pat pobūdžio panaudojimą kaip nurodyta Privatūs skrydžiai savo malonumui, o taip pat SA panaudojimą bet kokiais verslo arba profesionaliais tikslais, tačiau ne SA panaudojimą už mokėstį arba pagal nuomą.
Komerciniai skrydžiai	Reiškia tokio pat pobūdžio panaudojimą kaip nurodyta Privatūs skrydžiai savo malonumui ir Verslo skrydžiai, o taip pat SA naudojimą keleivių, jų bagažo bei krovinių pervežimui už užmokėstį arba pagal nuomos sutartį.
Nuoma	Reiškia Draudėjo įvykdomą SA perdavimą naudotis pagal nuomos, lizingo arba charterinę sutartį bet kokiems asmenims arba organizacijoms, jiems vykdant Privačius skrydžius savo malonumui ir Verslo skrydžius, kai SA valdoma Draudėjo nebekontroliuojama. Išnuomojimas bet kokiais kitais tikslais pagal šias Taisykles nėra apdraudžiamas, jeigu dėl to nėra atskirai sutarta su Draudiku, polise apiforminant tai kaip SA panaudojimą specializuotai nuomai.
Standartinis SA panaudojimas	Kuomet SA naudojamas privatiems skrydžiams savo malonumui, verslo skrydžiams, komerciniams skrydžiai bei nuomai.
Specialus SA panaudojimas	Kuomet SA naudojamas apmokymo tikslais, akrobatiniai, medžioklės, patruliavimo, gaisrų gesinimo, planuojamam bet kokių krovinių išmetimui, apipurškimui ar ko nors paleidimui, bet kokio pobūdžio eksperimentiniai skrydžiai, dalyvavimas varžybose, gelbėjimo skrydžiai, krovinių pergabenimas pakabinius juos išorėje, naktiniai oro balionų skrydžiai ir užplanuoti jų skrydžiai per jūrą, bet koks kitoks SA panaudojimas, sukiant neįprastą riziką. Kai pagal sutartį numatomas ir toks dengimas, tai apie tai smulkiai nurodoma polise kaip Specialus panaudojimas.
Skrydis	Reiškia laikotarpį nuo to momento, kai SA pradeda įsibėgėjimą skrydžiui arba bando pakilti, apima tą laiką, kol jis ore, ir baigiasi tada, kai SA pilnai užbaigia riedėjimą po nusileidimo. Oro balionui skrydžio laikas skaičiuojamas nuo to momento, kai uždegamas pirmasis degiklis balionui pripūsti, iki tada, kol jam jau nusileidus bus pašalintas šiltas oras ir jis bus įpakotas pergabenimui ir saugojimui, kaip nurodoma jo techninėje dokumentacijoje.
Riedėjimas	Reiškia tokį būseną, kai SA juda, stumiamas jo varikliu, bet neskrenda. Laikini SA sustojus, dar nereiškia, kad jo riedėjimas baigtas.
Prisišvartavimas	Pritaikyto leistas ir kilti į vandenį SA atžvilgiu tai reiškia jo buvimą vandens paviršiuje, bet ne kylant ir ne judant vandeniui tuo tikslu, ir apima rizikas, kai SA nuleidžiamas į vandenį ir pakeliamas į krantą.
Žemė	Reiškia momentą, kai SA neskrenda, nerieda ir nėra prisišvartavęs vandens paviršiuje.

Sutrikimas

Tai įvykis, reiškiantis objekto darbo/veikimo sutrikimą.

Incidentas

Tai atsitikimas eksploatuojant SA arba pasikartojantis tokių sąlygų susidarymas, kurios sukelia žalą (SA, žmogui, juridiniam asmeniui) arba normalų SA valdymą daro neįmanomu.

Angaras

Reiškia atitinkančią aviacinius reikalavimus patalpą, skirtą saugoti ir aptarnauti lėktuvus, malūnsparnius ir kitų rūšių SA. Angaro tinkamumą naudoti pagal paskirtį paliudija atitinkami aviacijos reikalus tvarkantys valstybės organai.

2. DRAUDIMO OBJEKTAS IR DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

2.1. Orlaivių savanoriško draudimo objektas yra turiniai interesai, susiję su padaryta materialine žala apdraustiems orlaiviams, kuri yra patiriama ryšium su jo praradimu, sudaužymu ar apgadinimu avarijos ar stichinės nelaimės metu.

2.2. Jeigu draudimas yra sudarytas remontuojamam orlaiviui, tai šiuo draudimu yra dengiamos tikrai rizikos, atsiradusios ryšium su jo variklio bandymais bei ridenimo aerodromo taku procedūromis.

2.3. Draudikas apdraudžia tokių riziką, kuriai įvykus Draudėjui gali būti padaryta nenumatyto (atsitiktinio) įvykio sukeliama žala, dėl ko SA žūtų, dingtų be žinios, būtų prarastas arba apgadintas. Draudimo rizikų draudimas gali būti nustatytas tiek atskirai pasirinktiems eksploatacijos periodams: skrydžio metu, vairuojant aerodromo takais arba stovint atviroje parkavimo vietoje, aviaciniame angare, plaukiant (žemė, prisišvartavimas), arba pagal bet kurią šių periodų kombinaciją. Sraigtasparnių atžvilgiu siūlomos šios draustinos rizikos: "skrydis", "žemė", "prisišvartavimas" (su paleistais arba išjungtais varikliais), kitos specifinės rizikos: kabėjimas netoli nuo žemės, vandens, vykdamas gelbėjimo darbus, nutūpimas nežinomose aikštelėse ir kt.

2.4. Draudikas yra atsakingas pagal draudžiamuosius įvykius, kurie įvyko draudimo sutarties galiojimo metu, išskyrus išimtis, kurios yra numatytos šiose taisyklėse ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos įstatymuose. Jeigu pagal draudimo sutartį numatoma drausti du ir daugiau SA, tai šių Taisyklių nuostatai kiekvienam SA taikomi atskirai.

2.5. Pagal draudimą be specialiųjų sąlygų yra numatoma, kad Draudikas bus atsakingas už įvykius, susijusius su SA skrydžiais, kurie yra vykdomi leistais maršrutais, pervežant keleivius, krovinius, bagažą ir paštą pagal SA paskirtį (išskyrus Taisyklių 2.6 p. nurodytus skrydžius), išplečiant rizikų draudimą taip pat ir tiems atvejams, kai SA pergabenantas į remonto dirbtuvę arba perskraidinamas į bazinį aerodromą po apgadinimo – su sąlyga, jog Draudėjas laikėsi lėktuvo eksploatacijos skrydžių metu taisyklių ir buvo gavęs Draudiko sutikimą.

2.6. Draudimo sutartyje gali būti numatytos specialiosios (papildomos) sąlygos pagal kurias yra numatyta Draudiko atsakomybė už įvykius, kuriuos SA gali patirti, atliekant juo skrydžius pagal specialias programas, o būtent: atliekant bandymų skrydžius, siekiant rekordų, demonstruojant aviacinę techniką, apmokant pilotus, patruliuojant, kovojant su gaisrais, išbarstant kokias nors medžiagas ar skysčius, pergabenant išorėje pakabinamus krovinius, vykdamas pramoninius arba gelbėjimo darbus, nutūpiant nepažįstamose aikštelėse, vykdamas naktinius skrydžius arba planinius perskridimus virš jūros (oro balionams), o taip pat atliekant kitus padidintos rizikos skrydžius. Papildomas rizikų draudimas suteikiamas už papildomą įmoką, sumokamą vadovaujantis pareiškime dėl draudimo pateiktų rizikų sąrašu, padarant polise atitinkamą atžymą.

2.7. Draudimo sutartyje esant specialiųjų (papildančių pagrindines sąlygas) sąlygų yra numatoma, kad draudimas galios ir kilus karui, pagrobimo atveju bei kilus kitiems aviaciniams pavojams, o taip pat dengs radiacijos ir radioaktyvaus užteršimo riziką arba kitokias rizikas, kurios pagal šias Taisykles, sudarant draudimą pagal pagrindines sąlygas, yra priskirtos prie išimčių. Specialios (papildomos) SA draudimo sąlygos yra įjungiamos į poliso pagrindines sąlygas ir taikomos, vadovaujantis tokių specialiųjų (papildomų) Draudiko sąlygų keliamais reikalavimais.

2.8. Kai yra apdraudžiamos žalos, kurias sukelia aviacinio variklio vidinis gedimas, pagrindinių sraigtasparnių reduktorių arba kitų SA agregatų gedimas dėl konstrukcinių arba gamybinių defektų, personalo klaidų ir kitokių priežasčių, tai toks draudimas vykdomas pagal atskiras draudimo sąlygas ir yra apiforminamas kitu polisu.

2.9. SA žuvimas, dingimas be žinios ar praradimas yra pripažįstami draudžiamaisiais įvykiais, kai:

2.9.1. dėl patirto įvykio SA buvo fiziškai sunaikintas ir tapo visiškai netinkamu skraidymo tikslams (pilnas žuvimas) arba kai to SA remontas po avarijos techniškai neįmanomas arba ekonomiškai netikslingas (konstruktyvinis žuvimas), nes jo kaina viršytų draudimo sumą;

2.9.2. SA po planinio skrydžio, įvykdyto poliso galiojimo laikotarpiu, neatvyko į paskirties punktą, o jo paieška per 60 parų nedavė jokių rezultatų arba tokia paieška buvo oficialiai nutraukta dar nesulaukus to termino;

2.9.3. SA buvo prarastas dėl to, jog jam teko nutūpti sunkiai prieinamoje vietovėje, kas neleido praveisti SA evakuacijos. Pastaba: žala, kai SA dingsta be žinios arba prarandamas, yra prilyginama žalai, patiriamai jam pilnai žuvus.

2.10. SA apgadinimas – jo konstrukcijos vientisumo pažeidimas arba SA elementų deformacija – yra pripažįstamas draudžiamuoju įvykiu, jeigu apgadinimą padaro vienkartinis kokio nors objekto ar jėgos poveikis ir jeigu dėl to apgadinimo SA nebegali (nebetinka) skraidyti.

2.11. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas savo nuožiūra nustato Draudėjo patirtos žalos kompensavimo būdą, o būtent:

2.11.1. išmoka draudimo išmoką pinigais;

2.11.2. apmoka išlaidas už avarinį SA remontą.

2.12. Negavus Draudiko sutikimo, SA apgadinimo arba priverstinio nutūpimo atveju neturi būti pradėta jokių įrangos demontavimo darbų, SA transportavimo ar remonto, išskyrus atvejus, kai tai yra būtina, siekiant užtikrinti ekipažo ir keleivių saugumą ar išvengti tolimesnio SA apgadinimo, arba kai tai daroma, vykdamas teisėtus atitinkamų valdymo organų įsakymus bei nurodymus.

2.13. Priverstinio SA nutūpimo atveju (kiek tai susiję su skrydžio metu patirtais apgadinimais) Draudikas kompensuoja Draudėjui pastarojo patirtas būtinąsias išlaidas, jam vykdamas gelbėjimo darbus, užtikrinant lėktuvo saugumą bei išsaugojimą ir jį evakuojant bet kokia transporto rūšimi iki artimiausio aerodromo – iki 10% nuo draudimo sumos.

2.14. Draudikas kompensuoja Draudėjo išlaidas už SA remontą kiek tai yra būtina, norint atstatyti tą SA iki tokios techninės būklės bei sukomplektavimo, koks buvo iki įvykstant draudžiamajam įvykiui. Jeigu avarinis remontas po draudžiamąjį įvykių priderinamas arba sutampa su kokia nors planine priemone (kapitaliniu remontu, techniniu aptarnavimu), tai išlaidos kompensuojamos tokia dalimi, kokia tos remonto išlaidos viršija pravedamų planinio remonto sumą.

2.15. Draudikas kompensuoja Draudėjui pastarojo faktiškai patirtas išlaidas arba suteikia remonto įmonei raštišką patvirtinimą, kad pagal sutartį apmokės dalį išlaidų už avarinį SA remontą. Tai darant, jeigu su Draudėju nėra sutarta kitaip:

2.15.1. tai išlaidos už avarinį SA remontą ta dalimi, kuri nėra susijusi su to aparato tarpremontinio resurso atnaujinimu, kompensuojamos pilna apimtimi;

2.15.2. išlaidos už pakeitimą arba remontą tokių agregatų, kurie turi techninėje dokumentacijoje nustatytą tarpremontinį resursą, yra kompensuojamos proporcingai tų agregatų neišdirbtam laikui (ciklams, nutūpimams) iki apgadinimo – tarpremontinio resurso ribose;

2.15.3. transportavimo išlaidos, išlaidos, patirtos pristatant būtinus specialistus, medžiagas ir agregatus į SA patirtos avarijos vieta, bei išlaidos už SA perskridimą iš įvykio vietos į bazinį aerodromą yra kompensuojamos tuo atveju, jeigu jos buvo tikslingos bei panaudotos ekonomiškiausiu būdu, o taip pat jeigu jos neviršija 10 procentų nuo draudimo sumos, bendrai taikytinos pagal Taisyklių p. 2.11. nurodytus išlaidų straipsnius.

2.16. Jei draudimo sutartyje, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui. Draudimo sutartyje gali būti nustatyta ir didesnė draudimo išmoka, bet ne didesnė už draudimo vertę.

2.17. Jeigu draudimo sutartyje, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, yra apdrausta tik dalis SA ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas (naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su tuo pačiu ar kitu Draudiku. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

3. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

3.1. pagal šias Taisykles draudžiamaisiais įvykiais nėra laikomi, ir už juos draudimo išmoka neišmokama:

3.1.1. atskirų SA agregatų sugedimas ryšium su bet kokiais tų agregatų defektais arba jų veikimo procesų ir šalutinių faktorių (vibracijos, triukšmo, elektromagnetinių trukdžių ir t.t.) sukeltų jų resursų išnaudojimu, nusidėvėjimu, paženimiu ar atsparumo sumažėjimu, jeigu tokių pažeidimų ir sugedimų pasekmės pasireiškė tik tų agregatų viduje;

3.1.2. SA konstrukcijos elementų pažeidimai, susiję su normalių eksploatacijos sąlygų bei krūvių, turinčių kaupiamąjį pobūdį (korozija, detalių nuovargio sukeliama įskilimai ir atitrūkimai), poveikiu;

3.1.3. variklio kompresoriaus menčių, išorinės apdailos elementų ir kitų SA agregatų vietinio pobūdžio pažeidimai (įlenkimai ir įbrėžimai), jeigu jie nesusiję su to SA patirtu bei konkrečiai užregistruotu įvykiu ir jeigu jie buvo nustatyti tiksliai po skrydžio pravedamos apžiūros metu arba vykdamas jame reglamentuojamus techninės apžiūros darbus.

Pastaba prie pastarojo punkto:

a) kompresoriaus menčių pažeidimas, kurį sukelia į variklio dujų/oro įsiurbimo traktą patekę pašaliniai daiktai, yra laikomas draudžiamuoju įvykiu, jeigu dėl tokio pažeidimo skrydžio metu buvo užregistruotas variklio gedimas;

b) jeigu priežastys, nurodytos aukščiau paminėtuose 3.1.1, 3.1.2 ir 3.1.3 punktuose, sukelia SA žuvimą arba sukuria ekstremalią situaciją, dėl ko SA patiria kokius nors apgadinius, tai toks įvykis yra laikomas draudžiamuoju įvykiu.

3.2. Draudžiamuoju įvykiu nėra laikoma, jeigu įvykis įvyko tada, kai SA:

3.2.1. naudojamas įstatymų uždraustais tikslais arba tokiais tikslais, kurie skiriasi nuo nurodytųjų draudimo sutartyje;

3.2.2. buvo už draudimo sutartyje nurodytų geografinių ribų, jeigu toks buvimas nebuvo susijęs su avarine situacija arba nenugalimos jėgos (force majeure) pobūdžio aplinkybėmis;

3.2.3. pilotuoja arba jį vairuoja būnant ant žemės neįgalios ir/arba neturintis tam teisės asmuo;

3.2.4. pergabenamas bet kokios rūšies transporto priemone, išskyrus buksyravimą aerodromo ribose;

3.2.5. kyla arba leidžiasi į aerodromą (aikštelę), kurio parametrai neatitinka tokio tipo SA keliamiems reikalavimams, jeigu tai nėra susiję su avarine situacija arba nenugalimos jėgos (force majeure) pobūdžio aplinkybėmis;

3.2.6. buvo perkrautas ir/arba bendras keleivių skaičius viršijo maksimalų tame SA leistiną keleivių skaičių, arba kai buvo pažeistos limitinės pakrovimo ribos ar SA subalansavimo (centravimo) taisyklės;

3.2.7. išleidžiamas į skrydį techniškai netvarkingos būklės, išskyrus atvejus, kai atlikti tokį skrydį leidžia Skrydžių vykdymo taisyklės ir tai yra suderinta su Draudiku;

3.2.8. vykdo bandomuosius skrydžius po kapitalinio arba avarinio remonto.

3.3. Standartinis ir papildomas rizikų draudimas nenumato, kad bus apdraudžiamos rizikos, kurios yra priskirtos prie išimčių:

3.3.1. rizikų, kurias sukelia radiacijos poveikis ir radioaktyvus užteršimas;

3.3.2. rizikų, kurias sukelia karas, pagrobimas ir kiti aviaciniai pavojai.

3.4. Draudžiamuoju įvykiu nėra laikoma, kai Draudėjas padaro nusikaltimą, kuris turi tiesioginį priežastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu ar kai Draudėjas praneša Draudikui žinomai melagingus duomenis apie draudimo objektą ir žalos dydį.

4. DRAUDIMO SUMA, DRAUDIMO ĮMOKA, IŠSKAITA

4.1. Draudimo sumos dydį pateikia Draudėjas, remdamasis SA rinkos kaina sutarties sudarymo momentu. Dalį skirtų resursų išdirbusio SA draudimo sumą galima išreikšti naujo SA kainos dalimi, kuri būtų proporcinga dar neišnaudotiems jo resursams.

4.2. Rinkos kaina yra nustatoma remiantis kainynų, katalogų duomenimis, atsižvelgiant į SA techninį stovį bei išorinę išvaizdą. Atskiru šalių susitarimu draudimo suma gali būti nustatyta vadovaujantis SA pirkimo ar buhalterinės apskaitos dokumentais.

4.3. Draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma yra didžiausia išmokėtina suma per visą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį pagal visus tuo metu įvykusius draudžiamuosius įvykius.

4.4. Draudimo įmoką yra nurodoma draudimo sutartyje pinigine išraiška, kurią Draudėjas sumoka Draudikui už pastarojo prisiimamus įsipareigojimus pagal tą draudimo sutartį.

4.5. Draudimo įmokos dydis priklauso nuo Draudėjo pasirinktų draudimo sąlygų, draudimo sutarties galiojimo trukmės, rizikos laipsnio, papildomai apdraudžiamas rizikas, atsakomybės limitų ir kt.

4.6. Draudimo įmokos sumokėjimo tvarka yra nustatoma draudimo sutartyje šalių susitarimu. Draudimo įmoką Draudėjas privalo pilnai ar dalinai sumokėti iki draudimo sutarties įsigaliojimo datos, o antroji ir tolimesnės draudimo įmokos (jei taip numatyta draudimo sutartyje) sumokamos pagal suderintą grafiką. Draudimo sutartimi gali būti numatyta ir kitokia draudimo įmokų mokėjimo tvarka.

Sumokėdamas pirmąją draudimo įmoką, Draudėjas tuo pačiu patvirtina ir savo sutikimą su visomis draudimo sutarties sąlygomis.

4.7. Draudimo sutartyje BTA ir Draudėjas gali sutarti ir dėl išskaitos, kuri gali būti tiek sąlyginė, tiek besąlyginė. Besąlyginė išskaita – suma, kuria BTA dėl kiekvieno draudžiamąjo įvykio sumažina draudimo išmoką.

4.8. Išskaita gali būti fiksuota suma arba procentinė dalis nuo draudimo sumos ar būsimų nuostolių.

5. DRAUDIMO SUMA VIENAM ĮVYKIUI, IŠSKAITA

5.1. Draudimo sutartimi gali būti nustatyta:

5.1.1. draudimo suma visam sutarties galiojimo laikotarpiui, t.y. kai visų galimų draudimo išmokų suma pagal visus draudžiamuosius įvykius per visą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį negali viršyti to limitą;

5.1.2. draudimo suma vienam įvykiui pagal kiekvieną draudžiamąjį įvykį arba jo sukeltų įvykių seriją.

5.2. Draudimo suma vienam įvykiui nustatoma konkrečioje draudimo sutartyje. Draudimo išmokos pagal vieną draudžiamąjį įvykį arba jo sukeltą įvykių seriją negali viršyti toje draudimo sutartyje nustatytą draudimo sumų vienam įvykiui.

- 5.3. Draudimo sutartyje nustatyty draudimų sumų vienam įvykiui ribose Draudikas taip pat kompensuoja Draudėjui:
5.3.1. visas pagrįstas išlaidas, siekiant sumažinti draudžiamąjį įvykių sukeltą žalą.
5.4. Jeigu apmokėtinos žalos (nuostolių) suma viršija draudimo sumą vienam įvykiui, tai p. 5.3.1 nurodyti kaštai bei išlaidos yra atlygintini pagal draudimo sumos visam sutarties galiojimo laikotarpiui santykiu su SA rinkos verte.
5.5. Kiekvieno SA atžvilgiu taikytinos (besąlyginės) išskaitos dydis yra nurodomas draudimo sutartyje, atsižvelgiant į tai, kad:
5.5.1. žala, kuri nustatytos išskaitos dydžio neviršija, nėra kompensuojama;
5.5.2. jeigu Draudikas vykdo išmokas pagal kelius draudžiamuosius įvykius, tai išskaita yra išskaičiuojama iš žalos sumų pagal kiekvieną atvejį;
5.5.3. jeigu SA žūsta, dingsta be žinios ar prarandamas, tai išskaita netaikoma.

6. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS, JOS GALIOJIMAS

- 6.1. Draudimo sutartis sudaroma, remiantis Draudiko nustatytos formos raštišku Draudėjo pareiškimu, kuriame turi būti nurodyti šie pagrindiniai duomenys:
6.1.1. Draudėjo pavadinimas ir juridinis adresas;
6.1.2. išvardinti orlaiviai, nurodant jų borto (registracinius) ir gamyklinius numerius, pagaminimo datas;
6.1.3. skrydžių pobūdis ir kiekvieno orlaivio geografiniai eksploatacijos rajonai;
6.1.4. papildomi duomenys, turintys esminės reikšmės nustatant rizikos laipsnį (pagal tipinę pareiškimo formą).
6.2. Draudimo sutartis įsigalioja nuo polise nurodytos datos 00.00 val. Draudėjo buveinės vietos laiku. Jeigu draudimo sutartimi nenumatoma kitaip, ji neįsigalioja anksčiau nei Draudėjas sumoka pirmąją įmoką, o jos sumokėjimo data laikoma ta diena, kai nustatyta pinigine suma patenka į Draudiko sąskaitą banke. Draudiko atsakomybė baigiasi nuo polise nurodytos datos 24.00 val. Draudėjo buveinės vietos laiku.
6.3. Sutarties pakeitimai ir papildymai jos galiojimo metu gali būti padaromi tikta šalims sutikus. Jie yra įforminami raštu dvišaliais susitarimais. Įvykus esminiams rizikos pobūdžio bei aplinkybių pasikeitimams dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudiminė rizika, Draudėjas privalo nedelsiant informuoti apie tai Draudiką, o pastarasis turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jei Draudėjas nori atidėti draudimo įmokų mokėjimą, tai jis privalo nedelsiant informuoti apie tai Draudiką, o pastarasis ryšium su tuo turi teisę padidinti draudimo įmokų sumą.

7. DRAUDIMO SUTARTIES PAKEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

- 7.1. Draudimo sutarties galiojimas pasibaigia tais atvejais, kai:
7.1.1. baigiasi sutarties galiojimo terminas arba Draudikas visiškai įvykdo priimtus Draudėjo atžvilgiu įsipareigojimus;
7.1.2. likviduojamas Draudėjas (juridinis asmuo) arba Draudėjas (fizinis asmuo) miršta – išskyrus atvejus, numatytus Draudiko valstybės įstatymuose arba šiose Taisyklėse;
7.1.3. likviduojamas Draudikas (vadovaujantis jo valstybės įstatymais), jeigu jo draudimo portfelis nebuvo perduotas kitam draudikui;
7.1.4. yra kiti Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse numatyti sandorių negaliojimo pagrindai.
7.2. Jeigu draudimo sutartis sudaryta trečiojo asmens (naudos gavėjo) naudai, tai atsakingas Draudikui už sutarties vykdymą yra Draudėjas, tačiau Draudikas turi teisę reikalauti, kad draudimo sutartyje numatytas prievolės įvykdytą naudą gavėjas, jeigu Draudėjas savo prievolių pagal draudimo sutartį neįvykdė, o naudą gavėjas pareiškia Draudikui reikalavimą išmokėti draudimo išmoką. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, Draudikas, esant naudą gavėjo raštiškam sutikimui gali išmokėti draudimo išmoką Draudėjui. Draudėjas turi teisę pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudą gavėją kitu asmeniu, apie tai raštu pranešęs Draudikui, išskyrus tuos atvejus kai naudą gavėjas jau įvykdė kokias nors prievolės pagal draudimo sutartį arba pareiškė reikalavimą Draudikui išmokėti draudimo išmoką.
7.3. Draudimo sutarties galiojimas prasitęsia ir po draudimo išmokos už SA apgadinimą išmokėjimo – nuo tos datos, kai to SA tinkamumas skrydžiams vėl atstatytas, tačiau draudimo suma pagal tokį SA yra sumažinama padarytų išmokėjimų dydžiu.
7.4. Laikinai sustabdžius arba ilgam laikui nutraukus draudimo apsaugos galiojimą pagal bet kurią aviacijos rizikų rūšį – nepriklausomai nuo sukėlusią priežastį, Draudėjas privalo informuoti apie tokį faktą atitinkamus valstybinių priežiūros organus, vadovaujantis Draudėjo valstybės oro laivynui galiojančių įstatymų nuostatais.
7.5. Jei draudimo apsaugos sustabdymas tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, tai Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Draudikas, šiuo pagrindu nutraukęs draudimo sutartį, turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir įmokas, tenkančias draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 3 mėnesiai.
7.6. Draudėjui nutraukus draudimo sutartį anksčiau termino, Draudikui priklauso proporcinga draudimo premijos dalis už laikotarpį, kurio metu jis dengė arba privalėjo dengti apdraustą riziką. Draudikas sugrąžina draudimo įmoką už neišnaudotą draudimo laikotarpį, išskaičiavęs sutarties sudarymo išlaidas – 30% nuo pilnos draudimo premijos sumos bei išmokėtas sumas.
7.6.1. Jeigu Draudėjo toks reikalavimas yra sukeltas to, kad Draudikas pažeidė draudimo sąlygas, tai pastarasis sugrąžina sumokėtas draudimo įmokas už nepanaudotą laikotarpį;
7.7. Jeigu Draudiko reikalavimas nutraukti draudimo sutartį yra sukeltas to, kad Draudėjas pažeidė esmines draudimo sąlygas, tai Draudikas negrąžina sumokėtų draudimo įmokų už nepanaudotą laikotarpį.

8. ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

Draudimo sutarties galiojimo terminas

- 8.1. Prieš sudarant draudimo sutartį, Draudėjas privalo suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamąjį įvykių atsitikimo tikimybei ir šio įvykių galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jeigu tos aplinkybės nėra ir neturi būti žinomos Draudikui.
8.2. Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos raštiškame prašyme sudaryti draudimo sutartį, taip pat aplinkybės, apie kurias Draudikas papildomai raštu prašė Draudėjo suteikti informaciją.
8.3. Jeigu Draudėjas prašyme sudaryti draudimo sutartį nepateikė Draudiko nustatytos informacijos ar informacijos, kurią Draudikas papildomai raštu prašė pranešti, ar pateikė šią informaciją ne pilną, o Draudikas, neatsižvelgdamas į tai, sudarė draudimo sutartį, tai Draudikas netenka teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį ar pripažinti ją negaliojančia remdamasis tuo, kad Draudėjas jam nepateikė informacijos.
8.4. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad Draudėjas suteikė Draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, numatytas 8.1. punkte, tai Draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias Draudėjas nuslėpė, išnyko iki draudžiamąjį įvykių ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.

- 8.5. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad Draudėjas dėl neatsargumo nepateikė 8.1. punkte nustatytos informacijos, tai Draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jeigu Draudėjas atsisako tai padaryti ir per vieną mėnesį neatsako į pateiktą pasiūlymą, Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį.
- 8.6. Jeigu Draudėjas dėl neatsargumo nepateikė 8.1. punkte nustatytos informacijos, tai įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama Draudėjui įvykdžius 8.1. punkte numatytą pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta Draudėjui, jeigu jis būtų įvykdęs šio straipsnio 8.1. punkte numatytą pareigą, santykiui.
- 8.7. Sudarant draudimo sutartį ir jos galiojimo metu Draudikas (jo įgaliotas atstovas) privalo suteikti Draudėjui šią informaciją apie: Draudiko pavadinimą, Draudiko įmonės rūšį, adresą, iš draudimo sutarties kylančių ar su ja susijusių ginčų sprendimo tvarką, Draudiko elgesį, kai Draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas, galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus.
- 8.8. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas arba jo įgaliotas atstovas privalo suteikti draudėjui – fiziniui asmeniui šią informaciją:
- 8.8.1. draudimo sutarčiai taikomą teisę. Jei draudimo sutarties šalys gali laisvai pasirinkti taikomą teisę, teisę, kurią pasirinkti siūlo draudikas;
- 8.8.2. draudimo sutarties nutraukimo sąlygas ir būdus;
- 8.8.3. nedraudžiamuosius įvykius ir kitus atvejus, kada draudikas turi teisę atsisakyti mokėti arba sumažinti draudimo išmoką.
- 8.9. Šiose Taisyklėse ir jos prieduose nurodytų sąlygų bei terminų laikymasis yra esminė ir būtina sąlyga, kad Draudikas išmokėtų Taisyklėse numatomas draudimo išmokas.
- 8.10. Draudėjas privalo elgtis ir veikti taip, kad išvengtų arba sumažintų bet kokią žalą.
- 8.11. Draudėjas privalo vykdyti visus bet kokios kompetentingos institucijos pateikiamus reikalavimus, užtikrinant SA navigacijos ir eksploatacijos ore saugumą, o taip pat garantuoti, kad:
- 8.11.1. SA būtų parengtas skrydžiui prieš kiekvieno reiso pradžią;
- 8.11.2. visi borto žurnalai ir kiti specialiųjų normatyvų nustatyti įrašai apie SA būtų vedami reguliariai ir laiku, o pareikalavus būtų pateikti Draudikui arba jo atstovams;
- 8.12. Draudiko darbuotojai ir agentai irgi turi laikytis tokios pat tvarkos bei reikalavimų.
- 8.13. Draudikas ar jo atstovas privalo sudaryti sąlygas Draudėjui viešai susipažinti su draudimo Taisyklėmis bei įteikti jų kopiją prieš sudarant draudimo sutartį.
- 8.14. Jeigu pasikeičia draudimo sutartyje numatytos sąlygos ar draudimo rizika, Draudėjas privalo nedelsdamas (ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas) apie tai pranešti Draudikui. Draudimo rizikos pasikeitimu laikoma duomenų, nurodytų prašyme ar draudimo liudijime, SA naudojimo pasikeitimas. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką (premiją). Jei Draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės įmokos (premijos), Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms. Jeigu Draudėjas per šiose Taisyklėse nustatytą terminą nepraneša apie rizikos padidėjimą bei kitus esminius draudimo sutartyje numatytus aplinkybių pasikeitimus, tai Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos (premijos). Tačiau Draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- 8.15. Šalių teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį reguliuoja atitinkamos draudimo sutarties (poliso) sąlygos, šios Taisyklės ir Lietuvos Respublikos įstatymai.
- 8.16. Savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį Draudėjas negali perduoti tretiesiems asmenims nei pilnai nei dalinai, išskyrus atvejus, kai tam būna gaunamas raštiškas Draudiko sutikimas.
- 8.17. Draudikas neturi teisės atskleisti duomenų apie Draudėją ir jo turtinę padėtį, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytais atvejais.
- 8.18. Būtina sąlyga, kad įsigaliojusių Draudiko įsipareigojimas atlikti bet kokius mokėjimus kiek tai susiję su draudimo sutartimi, yra ta, jog Draudėjas turi tinkamai laikytis bei vykdyti draudimo sutarties ir šių Taisyklių nuostatus.
- 8.19. Draudėjas privalo:
- 8.19.1. sudarydamas draudimo sutartį, pranešti Draudikui apie visas jam žinomas aplinkybes, kurios turi esminės reikšmės įvertinant draudimo riziką;
- 8.19.2. pranešti Draudikui apie kitas siūlomo drausti objekto atžvilgiu sudarytas arba sudaromas draudimo sutartis;
- 8.19.3. laiku pranešti Draudikui apie visus esminius draudimo sutartyje nurodytų rizikų pasikeitimus;
- 8.19.4. imtis visų priemonių, kad sutarties galiojimo laikotarpiu būtų išvengta apdraustam turtui padaroma žala arba kad ji būtų sumažinta;
- 8.19.5. sudaryti Draudikui būtinas sąlygas imtis priemonių, susijusių su draudimo sutarties sudarymu bei vykdymu per visą sutarties galiojimo laikotarpį;
- 8.19.6. laiku mokėti draudimo įmokas.
- 8.20. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę:
- 8.20.1. patikrinti Draudėjo praneštą informaciją bei tai, kaip jis laikosi draudimo sutarties reikalavimų; jeiti į SA ir kitas darbo patalpas, ir patikrinti, ar reguliariai pildomas borto žurnalas ir ar daromi kiti su SA susiję ir specialiųjų normatyvų reikalaujami įrašai; nusiųsti užklausimus į specialius organus;
- 8.20.2. draudimo sutarčiai įsigaliojus, dalyvauti tiriant apdraustų objektų (arba juose) patirtas aviacines avarijas bei incidentus, tikrinti kaip Draudėjas laikosi normatyvinės-techninės dokumentacijos nuorodų dėl eksploatacijos.
- 8.21. Draudikas LR teisės aktų nustatyta tvarka, turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitam Draudikui. Jei Draudėjas nesutinka su draudimo sutarties perleidimu, draudimo sutartis nutraukiama ir Draudėjui gražinama draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

9. ŠALIŲ BENDRADARBIAVIMAS ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas

- 9.1. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas privalo:
- 9.1.1. nedelsiant imtis priemonių, siekiant sumažinti susijusius su tuo įvykiu nuostolius, kadangi tai gali sukelti papildomas pretenzijas dėl nuostolių atlyginimo;
- 9.1.2. imtis priemonių, kad nukentėjusiam SA nebebūtų daroma papildoma žala, kad tiek jis pats, tiek ir skrydžio informacijos registracijos prietaisai būtų išsaugoti;
- 9.1.3. nedelsiant po to, kai tai tampa žinoma, per 1 dieną telefonu, elektroniniu paštu pranešti Draudikui apie įvykį, kuris gali duoti pagrindą pretenzijoms dėl nuostolių kompensacijos bei per tris dienas atsiųsti ar pristatyti Draudikui raštišką pranešimą ir išdėstyti visas jam žinomas įvykio aplinkybes;
- 9.1.4. imtis priemonių, kad Draudikui būtų išsaugotos subrogacinio reikalavimo teisės į asmenis, kurie pagal įstatymą yra atsakingi už padarytą žalą;
- 9.1.5. pranešti visą tolimesnę informaciją apie draudžiamąjį įvykį ir suteikti Draudikui reikalingą pagalbą;

- 9.1.6. gavus užklausimą, pranešti Draudikui susijusius su draudžiamuoju įvykiu duomenis, įskaitant ir tokius, kurie sudaro komercinę paslaptį;
- 9.1.7. nesiimti jokių veiksmų, kurie būtų nukreipti prieš Draudiko interesus, taip pat: nepriimti jokių įsipareigojimų, nepripažinti savo atsakomybės, nepriimti jokių pasiūlymų, nevykdyti mokėjimų ir, negavus raštiško Draudiko sutikimo, nežadėti kokių nors susijusių su tuo draudžiamuoju įvykiu apmokėjimų, išskyrus veiksmus, reikalingus organizuojant gelbėjimo darbus, o taip pat užtikrinant priemonių, kurios išvardintos šio paragrafo 9.1.1 ir 9.1.2 punktuose, pravedimą;
- 9.1.8. užtikrinti Draudiko atstovo dalyvavimą tiriant įvykio aplinkybes, o taip pat suteikti Draudikui visą susijusių su tuo draudžiamuoju įvykiu informaciją.
- 9.2. Draudėjas privalo bet koku atveju, nepriklausomai nuo sprendimo dėl draudimo išmokos išmokėjimo, nuolat informuoti Draudiką apie bet kokio aviacinio įvykio ar rimto incidento su apdraustu SA tyrimo eigą, o pabaigus tyrimą pateikti Draudikui patvirtintos išvados (akto) kopiją.
- 9.3. Draudėjas privalo suteikti Draudikui (pastarajam pareikalavus) įgaliojimus dėl pretenzijų reguliavimo ikiteisminiame arba teismo tvarka.
- 9.4. Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, jam pereina Draudėjo teisės reikalauti atlyginimo iš trečiųjų asmenų, kurie įstatymų nustatyta tvarka yra atsakingi už padarytą žalą. Draudėjas privalo bendradarbiauti su Draudiku ir imtis visų įmanomų priemonių, kad tokios jo teisės būtų įgyvendintos ir žalos atlyginimas atgautas.
- 9.5. Būtina sąlyga, kad Draudikui tektų vykdyti bet kokius išmokėjimus, yra ta, kad Draudėjo skraidymų, techninis bei aptarnaujantis personalas laikėsi oro navigacijai, techninei eksploatacijai bei SA aptarnavimui keliamų reikalavimų, o taip pat kad buvo vykdomi bet kokių kompetentingų organizacijų pareigūnų duodami nurodymai, liečiantys SA eksploatacijos bei oro skrydžių valdymo saugumą.
- Draudėjas privalo užtikrinti, kad į kiekvieną skrydį būtų išleistas tikamai parengtas eksploatacijai SA, o taip pat sistemingai vesti visą būtiną, galiojančių teisės aktų apibrėžiamą SA dokumentaciją bei pateikti tą dokumentaciją Draudikui (jo atstovui), pastarajam to pareikalavus.

10. ŽALA IR JOS NUSTATYMO TVARKA

- 10.1. Žalos, už kurią pagal šias draudimo taisykles gali būti mokama draudimo išmoka, dydis nustatomas vadovaujantis Draudėjo Draudikui pateiktais SA dokumentais, kompetentingų institucijų pateiktais dokumentais, ekspertų išvadomis, Draudėjo ir Draudiko susitarimu arba teismo sprendimu.
- 10.2. Draudimo išmokos dydis nustatomas remiantis SA sugadinimo/sunaikinimo metu patirta žala, ekspertizės išvada, o taip pat kitų kompetentingų įstaigų išvadomis, draudimo suma bei atsižvelgiant į resurso išnaudojimą, jeigu SA draudimo suma atitinka jo rinkos kainą.
- 10.3. SA sugadinimo atveju yra padengiamos remonto išlaidos.
- 10.4. SA sunaikinimo atveju, draudimo išmokos dydis yra nustatomas remiantis SA draudimo suma.
- 10.5. Tuo atveju, kai draudimo suma yra mažesnė nei SA rinkos vertė, tai Draudėjo patirta žala apibrėžiama ta faktiškos žalos dalimi, kuri yra proporcinga santykiui tarp draudimo sumos ir draudimo vertės.
- 10.6. Jeigu SA žuvus arba dingus be žinios, Draudikas išmoka tokią draudimo išmoką, kuri yra lygi draudimo sumai, tai:
- 10.6.1. Draudikui suteikiama teisė tapti nurašyto SA arba bet kurio jo agregato savininku, kartu gaunant visus registracijos ir nuosavybės teise patvirtinančius dokumentus;
- 10.6.2. Jeigu Draudikas atsisako tapti nurašyto SA arba bet kurio jo agregato savininku, tai Draudėjas neturi teisės vienpusiškai atsisakyti nuo patyrusio avariją SA Draudiko naudai, it tokiu atveju SA išlieka Draudėjo nuosavybėje.

11. DRAUDIMO IŠMOKŲ IŠMOKĖJIMO TVARKA IR SĄLYGOS

- 11.1. Draudimo išmokos išmokėjimą Draudikas vykdo, remdamasis Draudėjo raštišku pareiškimu dėl išmokos išmokėjimo ir pagal Draudiko sudarytą draudimo aktą (išvada). Draudikas neapmoka tokių Draudėjo mokėjimų, kuriuos pastarasis atliko negavęs prieš tai raštiško Draudiko sutikimo.
- 11.2. Draudimo aktą surašo Draudikas arba jo įgaliotas asmuo. Esant reikalui, Draudikas turi teisę savarankiškai aiškintis draudžiamą įvykį priežastis bei aplinkybes.
- 11.3. Kartu su pareiškimu dėl išmokos išmokėjimo Draudėjas turi Draudikui pateikti (originalus arba patvirtintas kopijas):
- 11.3.1. dokumentus, liečiančius draudžiamą įvykį priežastis, jo aplinkybes, nuostolių dydį ir kita (tokiais gali būti valstybinės arba žinybinės komisijos išvada, žalos sumų pagrindimas ir kt.).
- 11.4. Draudimo išmoka fiziniam asmeniui privalo būti išmokėta ne vėliau kaip per 7 dienas, o juridiniam asmeniui – ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija bei visi reikalingi dokumentai, kurie yra reikšmingi nustatant draudžiamą įvykį faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Mokant draudimo išmoką, išskaičiuojamos nesumokėtos draudimo išmokos, kurių mokėjimo terminas suėjęs.
- 11.5. Tuo atveju, jeigu Draudėjas SA apdraudė keliose draudimo įmonėse (dvigubas draudimas), tai Draudikas išmoka tokio dydžio draudimo išmoką, kuri neviršija jam priklausančios padengti dalies, apskaičiuojamos pagal santykį tarp draudimo sumos, nustatytos su juo sudaryta draudimo sutartimi, ir bendros draudimo sumos pagal visas to Draudėjo sudarytas draudimo sutartis sutartyje nurodyto objekto atžvilgiu.
- 11.6. Keletas žalių, kurios patiriamos dėl vienos ir tos pačios priežasties, laikomos vienu draudžiamuoju įvykiu.
- 11.7. Jeigu draudimo sutartimi buvo nustatyta draudimo suma vienam įvykiui, tai Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, kurios dydis buvo mažesnis nei nustatyta draudimo suma vienam įvykiui, draudimo sutarties galiojimas prasitęsia iki jo pabaigos datos su tokia draudimo suma vienam įvykiui, kuri susidarė atėmus išmokėtą sumą, arba sutartis performinama pagal naujas sąlygas.
- 11.8. Tais atvejais, kai patirtą žalą kompensuoja kiti asmenys, Draudikas apmoka tik tai skirtumą tarp priklausančios pagal sutartį apmokėti sumos ir tos sumos, kuri buvo gauta iš kitų asmenų. Apie tokias sumas Draudėjas privalo pranešti Draudikui.
- 11.9. Draudikas, kiek tai neprieštarauja galiojantiems teisės aktams, yra atsakingas pagal draudimo sutartį tik tada, jeigu Draudėjas laikėsi šių Taisyklių, tačiau netyčiniai atskirų jų nuostatų pažeidimai, kuriuos Draudėjas iš karto pašalina vos aptikęs, neatleidžia Draudiko nuo pareigos išmokėti draudimo išmoką.

12. ATVEJAI, KAI IŠMOKĖTI DRAUDIMO IŠMOKĄ ATSIŠAKOMA ARBA JOS DYDIS YRA SUMAŽINAMAS

- 12.1. Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, kai Draudėjas (Naudos gavėjas) daro tyčinius veiksmus, kuriais siekiama sukelti draudžiamąjį įvykį.
- 12.2. Jeigu Draudėjas nesiėmė priemonių, kad užtikrintų Draudiko subrogacinio reikalavimo teisę į asmenis, kurie pagal įstatymą yra atsakingi už Draudėjui padarytą ir Draudiko kompensuojamą žalą, tai Draudėjas praranda teisę į tokią draudimo išmokos dalį, kuri yra lygi tokios teisės sumai.

12.3. Draudikas yra atleidžiamas nuo žalos atlyginimo, jeigu žala atsirado dėl to, kad Draudėjas sąmoningai nesinėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti.

12.4. Jeigu bus nustatytos aplinkybės, dėl kurių pagal įstatymą arba šias Taisykles Draudėjas praranda teisę į draudimo išmoką, tai jis privalo sugrąžinti Draudikui gautą draudimo išmokos sumą.

12.5. Draudikas, atsisakydamas mokėti arba sumažindamas draudimo išmoką dėl to, jog Draudėjas pažeidė draudimo sutarties sąlygas, privalo įvertinti Draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priešastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu, žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį.

13. GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

13.1. Ginčai, kylantys tarp Draudiko ir Draudėjo yra sprendžiami derybų keliu ir nagrinėjami Lietuvos Respublikos teisme.

13.2. Visais kitais atvejais, nesureguliuotais šiose Taisyklėse, yra taikomos tarptautinės aviacinės išlygos, tarptautinių aviacijos institucijų priimtos normos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų normos.